

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrisurile nu se înapoiază — Epistolele nefrancați nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/3 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

In preajma luptei.

Cu o durere nespūsă constatăm că pășirea noastră pentru schimbarea tacticii politice, n'a avut rezultatul ce așteptam în interesul cauzei naționale.

Am presimțit noi, că *inteligința* română, de azi spre mâne nu va avea tăria morală să rupă legăturile binevenite cu tactica nelucrării, cu — pasivitatea.

Căci doar o *tradițiune (!) basată pe devisa lazaronilor, o mască sub care, fără să lucrăm, fără să te expui la atacuri și neplăceri: te bucuri de nimbul perfect (?) a unui mare naționalist român (!!), o astfel de ținută noi Români nu o putem părăsi!* o astfel de mască o susținem cu amândouă mâinile! pentru-că așa ne poruncește pretextul *solidarității (!?)* mult trimbițate, așa pretinde naturelul nostru: gura căscată și puil fript.

Știm că s'a mai înmulțit numărul activiștilor, dar la mulți *le lipsește bărbăția* să se expună injuriilor și bănușelilor obicinuite, a unor pasiviști de profesie.

Ba putem constata, că și pasiviștii cei mai incarnați, numai cu un singur motiv, *formal*, mai proptesc gardul terenului de nelucrare: *că o conferență ar trebui să schimbe tactica!*

Va să zică și ei recunosc și trebuie să recunoască, că după starea deplorabilă ce ne arată o lungă experiență de trei decenii ar trebui schimbată tactica, că altcum n'ar vorbi despre lipsa unei conferențe naționale. Acești «politicieni» ar trebui să știe că: *adversarul politic dacă are puterea în mână, doar nu ne*

va da posibilitatea, ba mână de ajutor, ca să ne organizăm în contra lui în lupta politică?!

Este dară o *naivitate la culme*, să nu zicem stupiditate, a vorbi astfel de fleacuri, fie acelea scrise în «Deutsches Volksblatt» ori în alte ziare.

O afirmăm aceasta, deoarece trebuie să presupunem, că cei cu conferența pe buze, *cred în posibilitatea ținării unei conferențe*, că altfel punându-și ei înșiși o condițiune *știută și de ei de imposibilă*, ar trebui să-i considerăm de niște trădători ai cauzei române.

Și noi dorim ținerea unei conferențe naționale, dar nu credem să fie posibilă; și deoarece *ce ar fi un păcat de moarte să legăm soarta cauzei noastre de imposibilități, apoi:*

Să fimem conferiri de alegători în cercurile electorale, ori

să țină fiecare Român conferență cu eu-l seu propriu, să se întrebe: ești tu Român îndestulit cu rezultatul atât de desastroos al tacticii de pasivitate? Ești îndestulit cu starea actuală națională și politică? *Ești îndestulit, că inteligența sub masca pasivității se reține dela lupta electorală și lasă poporul de marfă în mâinile candidaților, care apoi aleargă în masse la urna de alegere?* Nu-ți arată experiența de 30 ani, cel mai bun instructor, *că pasivitate adevărată nici n'a existat! Nu simți dorul că interesele și drepturile tale să fie odată adevărat reprezentate în parlamentul țării? Nu dorești, că întimpinând tu atâtea neajunsuri naționale, culturale și de alt soi, făcându-se nedreptăți vedite contra caracterului tău național, să ai reprezentant în parlament, care în fața lumii să-și ridice cuvântul întru apărarea dreptului tău*

și sanarea rēului? Nu ești convins, că ce se vorbește în parlament se vorbește în fața lumii și *trebuie să aibă mai mult efect decât politica, ce se face prin cercuri restrinse și în — cafenea?*

O astfel de *conferență* nu o poate opri putere pământească!

Aducă fiecare Român concluderile la aceste întrebări și emancipându-se de ori-ce influențări externe: suntem siguri, că activitatea generală va erupe cu o vehemență nespūsă, și momentan vor fi măturați toți parasii politiciși, cari numai cu formalități ar crede să saneze o cauză atât de mare! ori sub formalități își ascund convingerile lor cele mai bune, din motive nedemne de pertractat

Alegerile se vor începe în curând. Bărbați apți pentru grelele dar frumoasele datorințe a unui deputat cum pretindem noi Români, încă avem, deși nu prea mulți.

Toate cercurile unde sunt Români în majoritate să-și caute un candidat, poftindu-l în mijlocul lor, *să-i cunoască inima și vederile sale*, să se convingă, că acel candidat are toate însușirile ce se pretind pentru reprezentarea drepturilor și intereselor juste, naționale.

Și aci avem o vorbă sinceră și deschisă și către *confrăii nostri Sași*. Noi Români tocmai ca și Sașii am fost și vom fi cei mai credincioși fii ai patriei comune și ai glorioasei dinastii.

Respingem cu toată indignarea acusa nedeamnă a unor șoviniști, că am dori să formăm stat în stat.

Avem însă sfânta și firma convingere, *că dreptul tuturor naționalităților, de a se dezvolta și a trăi ca fiii naționalității lor, în limba și obiceiurile lor naționale, este neatacabil*, nu numai, ba

este o cerință indispensabilă, că ștutul să ne spriginească în dezvoltarea noastră națională-culturală, cu toate mijloacele sale materiale și morale.

Interesele noastre naționale, bisericesti și culturale cu ale confrăților Sași, sunt dar identice.

Dorința, *ba dreptul sublim de a ne valida pe lângă calitatea noastră de civi ai patriei comune, ca Români și ca Sași: este necontestabil.*

Ni-se impune întrebarea, că dl. candidat de deputat al cercului Orăștie, care după atâta timp s'a arătat în zilele trecute și prin Orăștie, *oare a dat semne cât de minimale, că dēnsul ar reprezenta și interesele și drepturile speciale ale Sașilor și ale Românilor ori ba?*

Noi contra persoanei dlui Baron de Nopcsa nu avem nimica, *însă deputăția la noi Români și Sași nu-i chestia personală, ci trebuie să fie chestie principiară.*

Am fi lipsiți de toată ambițiunea națională, dacă am trimite un reprezentant în parlament, care în interesul nostru ca naționalități, înțelegem aci justele pretensiuni ale Sașilor și ale Românilor, nici când n'a luptat și nu va lupta cu toate forțele sale intelectuale.

Avem datorință de onoare națională, ca să nu fim unelte oarbe în mâinile guvernului, ori sateliți neputincioși ai administrației, ci ca oameni conștii de datorințele și drepturile, ce ne compet, *să alegem un reprezentant care cu trup cu suflet să simtă și să vorbească în parlament din inimile noastre.*

Și Sașii și Români, durere, suntem azi cam desbinați, dar acum când e vorba de un pas decizător spre a manifesta maturitatea politică, să punem diferențele la o parte, și să procedăm așa precum

FOIȘOARA

In codru!

Ce dulce-i în codru la umbra stufoasă,
S'ascuți în tăcere șoapta duioasă
A sării vrăjite de micul zefir,
Cu drag când sărută al floarei potir;
S'ascuți cum isvorul în spume-argintii
Îți murmură tainici și dulci melodii,
Și 'n brațele umbrei bătrânului fag,
Să-ți lași gândul pradă la visul pribeag,
Să-ți sboare în taină la cine ți-e drag.

Țintă!

Mereu s'afundă în trecut cu pasul monoton
Al vremii curs rătăcitor; pe-al gândurilor tron
Rēsăr scānteii ce-asvērī fiori din lume peste
[lume,
In valuri de furtuni să sbat mulțimi după
[renume.
O vanitate-i ținta lor. Eu sunt mulțămitor
Rizēnd prin vieața mea să trec, să știu de
[mini cu dor
Aminte că-și aduc cei-ce m'au cunoscut în
[vieața lor.
Sebastian.

Paradoxe.

Nu, dragă prietină, nu ai drept. Nu-ți face iluzii deșarte, nu alerga după durere, te va găsi ea și așa... Nu, voi nu știți iubi liber, voi nici n'aveți dreptul să iubiți liber! Amorul, iubirea voastră pentru un bărbat de voi ales, e ceva contra legilor firii, e anormal. Partea voastră din câmpul iubirii e respingerea...

Voi nu puteți simți decât iubire impusă. Il iubiți pe bărbatul pe care soarta, împrejurările, societatea, părinții, rudeniile, legăturile comerciale, relațiile politice sau speculațiunile financiare vi-l destină de soț. Voi n'aveți dreptul să alegeți, ci numai dreptul d'a primi jugul celui care călăuzit de mii de considerante materiale v'a ales...

Nu-ți face iluzii deșarte, nu alerga după durere, te va ajunge ea și așa destul de curând...

Te-am văzut și pe tine de multe-ori perdută în visări... și par-că îți vedeam și visul cu ochii... un mândru ficior de crai, un colț de pământ, un castel părăsit.

O, care copilă n'a visat încă acel colț de pământ, castelul singuratec, lăcașul fericirii, unde alătura de iubitul ei să trăiască

o vieță ideală? Și el e totdeauna frumos, «cel mai frumos tiner»... O, dar spre a putea duce o astfel de vieță trebuie să fi urit, căci frumseța recere soare, lumină, admirare... O, dar spre a putea duce o astfel de vieță trebuie să fi geniu sau idiot... In singurătate te poate alunga un dispreț nespūs față de oameni, o iubire uriașe pentru omenime, — dacă ești bărbat. Pe voi nimic nu vă poate alunga în singurătate, vouă vă trebuie societate: Adam a fost singur, Eva nici-odată.

Eu nici nu mi-aș putea închipui o femeie, ce numai o săptămână întreagă să fie în stare a se restringe exclusiv la societatea bărbatului ei. Dar apoi o lună... un an... viața întreagă? Cine o să-ți admire haina nouă, cine o să te invidieze pentru pălăria comandată din Paris? Bărbatul te va admira poate pe tine, va invidia poate pălăria pentru bucuria ce-ți străluce din ochi la probarea ei înaintea oglinzii... și se va plictisi...

Și din acest principiu pornesc și mele crescându-și fetele. Creșterea ce-o căpătați eschide puțința ca în inima voastră să poată încolți și un simțământ mai înalt, să fie loc în inima voastră și pentru ceva atât de ideal ca amorul... Volane, haine, petreceri, pizma că altele sunt mai frumos îmbrăcate vă juple azi inima...

Bine faci, dragă, plânge, căci plânsul te va vindeca. Adevărul e pricinuitor de dureri, minciuna aducătoare de fericire. Minciună e zimbetul cast al fetei abia eșite din pansion, minciună stringerea-i caldă de mână, minciună privirea gingașe de care te vednicește într'un colț de fereastră... minciuni ce au scopul să te amăgească să «vorbești cu mama»... și cât de fericit te fac.

Nu, nu-ți face iluzii deșarte, nu alerga tu după durere, o să te ajungă ea și așa prea curând... Plânge numai, plânge mai bine acum vindecându-te, decât să plângi mai apoi vieța întreagă... Nici tu n'ai dreptul să faci excepție, trebuie să mințesti și fățărăști ca celelalte, de nu vrei ca adevărul să te facă nefericită...

Nu, voi n'aveți dreptul să iubiți liber pe bărbatul pe care voi îl voitiți... Eva a fost creată pentru Adam, ca să nu se plictisască... Nici n'a fost întrebată de-l vrea... Adam a mai trăit singur, el, dacă Eva nu i-ar fi plăcut, ar fi putut căuta din nou singurătatea, dar ea?...

Îți poți închipui durerea fetei ce roștește la altar tremurând «da», ce promite credință, iubire bărbatului pe care i-l-au impus, pe când în inimă nutrește o iubire adâncă pentru altul?... Câtă durere stă ascunsă

pretind datorințele și interesele noastre și interesele bine pricepute ale patriei comune, care numai atunci va fi tare și puternică, când toate naționalitățile vor fi îndestulite și se vor simți fericite în sinul ei.

Prin reprezentantul nostru dietal trebuie să se convingă parlamentul nostru, că atunci când reclamăm noi drepturile noastre nu suntem iridentişti, nu gravităm în afară, ci pretindem împlinirea unui postulat indispensabil a consolidării adevărate și reale a statului nostru.

PASIVITATE sau ACTIVITATE?

de
Dr Eugen de Leményi.

XII.

Dacă ne simțim neîndreptățiți prin actuala lege electorală, nu avem să ne busumflăm și să ne așezăm la o parte punând mâinile în sin, pentru-că aceasta purtare a noastră nu impune nimănui, și nici nu ne poate ajuta nimica.

Partidul guvernamental ar fi prost, dacă fără nici o silă ar schimba în defavorul său legea electorală existentă.

Nu e prost cine mănâncă șapte pite, ci e prost cine le dă, — vorba Românului — și din acest proverb, cu toate că «Tribuna Poporului» e atât de amabilă, încât îmi deneagă ori-ce judecată logică, citez a trage concluziunea, că: prost ar fi partidul liberal dacă nu ar mânca cele 7 pite pe cari i-le dă partidul național român.

A se busumfla și supăra nu însemnează a face politică și nu însemnează a lupta. Dacă voim să ajungem la ameliorarea situației în care ne aflăm astăzi, dacă voim să forțăm schimbarea unor legi cari sunt foarte nefavorabile pentru noi, trebuie să creăm prin acțiunea noastră astfel de împrejurări, a căror forță să fie în stare a tulbura apele politice regatului ungar.

Aceasta este posibil pe două căi: pe cale legală și pe cale ilegală. Calea legală poate fi într'un stat constituțional numai și numai lupta parlamentară, calea nelegală ar fi revoluțiunea.

Pasivitatea parlamentară numai atunci ar putea fi privită de cale pe care am putea ajunge la realizarea aspirațiilor noastre naționale, dacă prin abținerea s'ar putea zădărnici ori-ce lucrare a parlamentului ungar, prin urmare s'ar putea împedea votarea parlamentară a bugetului și a contingențului de recruți, fără de cari guvern ungar nu poate exista. Dacă am putea noi face aceasta prin pasivitate parlamentară, atunci ași înțelege și eu rostul acestei tactice; dar camera deputaților poate să aducă hotăriri valabile

după zimbetul obosit al femeii tinere, soția unui bărbat moșneag pe lângă cele 18 primăverii ale ei? Și suferința asta e răsplata ei, că s'a gândit totdeauna ideal, că a visat despre o lume ideală, că și-a îngrămădit în inimă un tezaur scump de simțăminte curate, de o dragoste ideală pe seama unui bărbat pe care ea ar fi voit să și-l aleagă...

O, idealismul e o idee nebună răsărită în creerii unui înțelept, e o idee înțeleaptă răsărită în creerii unui nebul. E o beaură dulce, vrăjitoare... o goești, adormi fericit și visezi dulce, dulce, dar când te trezești apoi realitatea îți stă la căpătâiu și-ți strigă în urechi cu glasul seu dulceag:

— Plata, domnule, plata!

Și-apoi te pui și-i plătești: îi dai iluzii după iluzii, nădejdi dragi, visări dulci, îi dai nevinovăția neștiinței, credința copilăriei... dar realitatea e un moloh nesăturat, tot mai multe cere. Te urmărește viața întreagă și viața întreagă îți strigă în urechi:

— Plata, domnule, plata!

Nu, dragă prietină, nu-ți face iluzii deșarte! Nu alerga după durere, te va ajunge ea și așa mai curând decât ai aștepta... Nu, voi n'aveți dreptul să iubiți liber pe bărbatul ales de voi, aveți numai dreptul să-l iubiți pe bărbatul care vă cere mâna.

Sirius.

îndată ce sunt prezenți 100 din 411 deputați. Ași înțelege pasivitate și în cazul acela, dacă alegătorii români din cercurile electorale curat românești ar putea prin abținerea zădărnici ori-ce alegere de deputat și astfel ar putea ajunge cel puțin la atâta, ca cercurile electorale românești să nu aibă reprezentanți în parlament. Dar' constituția Ungariei spune, că dacă din ori-care cerc electoral, un singur alegător candidează o persoană oare-care de deputat și dacă la alegerea defiptă nu se prezintă un contra candidat, atunci singurul candidat se declară de ales chiar și în cazul dacă la alegere nu s'a prezentat nici un alegător; ear' cercul electoral respectiv de jure trebuie să fie privit ca având reprezentant în parlament.

Alegere de deputat se întâmplă deci în fie-care cerc electoral românesc, chiar și atunci, când alegătorii români s'ar abținea dela alegeri, căci în fie-care cerc se află, nu numai câțiva, dar' mulți indivizi străini și români, cari îi fac guvernului plăcerea de a candida o persoană plăcută partidului guvernamental.

Dar' abstrăgând dela cele expuse, ași înțelege pasivitatea politică — nu ca armă, ci ca expresiunea unei consecuente deamă de o cauză mai bună, — în cazul când noi Românii ne-am abținea dela exercierea dreptului electoral atât activ cât și pasiv. Dar' ce vedem? Alegătorii români din toate cercurile electorale merg la urnă cu droaia și votează pentru candidatul guvernamental, zi: semit sau flosemit.

Ce privește iarăși dreptul electoral pasiv, sau dreptul de a putea fi ales deputat, încă nu stăm mai bine; avem astăzi deputați români mulțșori, cari deși cu toții sunt membri ai partidului liberal (va să zică, nu numai că au desconsiderat conclusele conferențelor naționale, dar' au mai comis și un alt păcat, au intrat în rindurile dușmanilor nostri), cu toate acestea se bucură de cea mai mare vază. Față de aceste stări este, așa cred, la loc întrebarea, că ce sancțiune au conclusele conferenței naționale și ce are să se întâmple cu acei Români, cari desconsiderând conclusele conferențelor naționale alegă la urnă pentru-ca să și dea votul pentru vre-un candidat străin sau român, și la ce tratament au să fie supuși acei Români, cari desconsiderând dispozițiunile programului național candidează pentru deputație?

Zace în natura lucrului, că conclusele conferenței naționale nu pot să aibă sancțiune legală, din simplul motiv, că conferența națională nu este corporațiune legislativă; dar' dacă am avea cât de cât o organizațiune de dai Doamne, atunci acele concluse s'ar putea înzestra cu o sancțiune socială zdrobitoare pentru ori-care Român, care ar cuteza a comite păcate naționale.

Boycotul social și economic ar trebui să fie pedeapsa acestor fel de oameni.

Societatea română, opiniunea publică română, ar trebui să fie controlorul natural al conduitei naționale a fie-cărui Român, și acest for ar avea să nimicească cu afurisenia sa ori-care ființă română, care cutează să păcătuiască în contra programului național.

Nu vorbesc de alegători, cari în urma lipsei totale de organizațiune sunt mânați la urnă ca oile la ocol; dar' vorbesc de oameni cari s'au folosit de dreptul electoral pasiv punându-se în candidație pentru vre-un mandat de deputat dietal.

Ce se întâmplă cu acești bărbați? Nu numai nimica, dar' ei să bucură în tot locul unde ajung, de primirea cea mai călduroasă și de o vază mai mult de cât alți bărbați, tot atât de inteligenți și capabili, cari însă jin morțș la conclusele conferențelor naționale. Eu sunt d. e. cu desăvârșire convins, că dacă Dr. Nicolae Șerban de Voila s'ar opri astăzi cu trăsura lui cu 5 cai înaintea casei Dlui Dr. Ioan Rațiu, sau a ori și cărui alt fruntaș român s'ar bucura de o primire cu mult mai călduroasă și mai distinsă, de cât aceea de care ași avea eu parte dacă mi-ași permite să-i fac vizită.

A fost un timp, — sunt numai câțiva ani de atunci, — când eu, deși eram bine cunoscut cu Dr. Șerban, în idealismul meu prost evitam ori-ce convenire cu el, pe simplul motiv, că el a spart solidaritatea noțională și a desconsiderat conclusele conferenței naționale dela 1881. Astăzi firește că judec altfel; astăzi zic, că Șerban nu a comis și

nu a putut comite nici un păcat, fiind-că nici-când nu a existat nici pasivitatea parlamentară nici solidaritate națională.

Dacă cu toate acestea vin bărbați fruntași și pe basa unor concluse aduse într'un conventicol ținut în Cluj, proclamă cu gravitate, că poporul român persistă și pe viitoriu pe lângă pasivitate (?), devine chestia curat ridicolă, și nu numai din motivul, că se îmbracă în haina adevărului o minciună politică din cele mai grosolane, ci și pentru aceea, fiind-că după cum voiu arăta mai jos, nu conventicole au să decidă asupra sorții noastre, ci avem noi pentru acestea un alt for.

Dacă după cele expuse, de pasivitate nu poate fi vorba, ne mai stau deschise două căi: activitatea parlamentară, ori revoluția.

Cu toții bine știm, că de revoluție nici vorbă nu poate fi, din o mie de cauze, pe cari nu le voiu înșira aici, fiind-că nu voesc să mi-se reproșeze din nou că-mi bat joc de «gloria trecutului». Rămâne deci, ca ultim mod de luptă, numai activitatea parlamentară!

Mai sus am accentuat, că după cum stau lucrurile astăzi, nu vom putea alege nici jumătate din deputații căți ne-ar compete după cercurile electorale în cari suntem în majoritate covârșitoare. Aceasta nu numai din cauză, că censul electoral pentru Transilvania este foarte înalt, dar' mai cu seamă din cauză, că în urma lipsei totale de organizațiune, de care suferă partidul național, listele electorale, întru cât ne privesc pe noi, sunt neglijate cu desăvârșire.

În ultimii 20 ani poporul nostru a înaintat în privința economică în măsură considerabilă. Avem astăzi mii și mii de bărbați, cari plătesc darea de stat recerută pentru exercierea dreptului electoral activ, și cari cu toate acestea nu sunt consemnați în listele electorale, ear' cine nu este introdus în listele electorale nu poate avea drept de vot nici atunci dacă ar plăti dare anuală un milion de florini.

E foarte trist că stă lucrul astfel, dar' trebuie să ne călcăm pe inimă și să recunoaștem, că la toate acestea noi suntem de vină, resp. bărbații aceia, în cari noi ni-am pus toată încrederea. Înțeleg foarte bine, că după încrederea colosală a puterilor intelectuale, morale și materiale, pe cari ni-le-a cauzat ultimul memorandum cu toate urmările sale funeste, a trebuit să urmeze reacțiunea, a trebuit să urmeze o oboseală generală și un dor de odihnă. Înțelegem deci, dacă în timp de un an ori doi, ori trei, după agrafiarea celor judecați în procesul memorandumului, nu se făcea nimica; dar' ca timp de șapte ani să nu se facă absolut nimica, asta nu o pot înțelege, căci aici nu mai este dor de odihnă, motivat prin legile psihologice și fiziologice, ci este curat lene și indolență.

Dacă cercurile noastre normative timp de șapte ani nu făceau nimica alta, decât controlau listele electorale, veghiau să nu fie lăsat afară din ele nici un alegătoriu român, și astfel țineau în evidență alegătorii români: făceau totuși ceva, și aveau titlul de drept la recunoștința noastră. Dar' așa?? La ce să mai vorbim însă de aceea ce nu a fost și putea să fie?...

Tinerimea.

Răspuns la cei cinci articoli din «Tribuna», scriși de dl Ioan Scurtu.

I.

„Worte sind nur blinde Schüsse, Etwas Lärm u. etwas Dampf, Thaten aber sind die Treffer In des Volkes Daseinskampf!“

Di Scurtu nu e desigur omul posac, la care trebuie să-i scoți vorba cu clățele din gură. Dinsul are buzunarele totdeauna pline de cuvinte, dar' dacă aduni tot belșugul acesta de vorbe într'un ciur pentru a-l vântura, rămâi pe urmă amăgit, numai cu puține graunțe în palmă. Iubesc pe dl Scurtu, dar' are și el un cusur. Dinsul e pesimistul prezentului și-al faptelor, și optimistul graiului și-al discuției, clopotarul viou al parolei, prin care ajunge involutar ciocul ideii pozitive...

Vreau să cred că noi toți avem lipsă de vorbe cât se poate de puține. Ce-i prea mult e prea mult, de-ar fi chiar varză și plăcinte. Știm cu toții că la început a fost cuvântul, acum trebuie să avem de grije ca să nu rămână până în urmă tot numai cuvântul. Aceasta să va putea atunci, când nu ne-om mai răci gura de a surda, și vom căuta a vorbi numai atâta, cât trebuie, în felul unor

formule scurte și precise, care să dirigeze cursul vieții ca o cheie, ce pune un mecanism întreg în mișcare. Cultul vorbelor și frazele bombastice pot să fie numai ofense pentru patrioții adevărați, cari nu-și uită nici-odată de datorința de obște și cari poate au bătut multe lupte în tăcere de care nu știe nimenea nimic.

Sunt mult pentru idei noi, dar' ce spune dl Scurtu în articolii lui nu sunt lucruri neștiute, plus că multe din vederile și părerile dînsului se nimeresc ca nuca de părete. Mai mult însă ca idea îmi place omul activ și muncitor, căci numai dînsul e un factor real, pe când ori-ce idee, fie cât de bună și de mare, nu e o realitate.

De acum înainte să nuzim ca vorba să devie tot mai mult o putere productivă, și în tot ce să scrie și să zice să se așeze succesiv simburile faptei pozitive...

A bătut ceasul să trecem odată dela vorbă la fapt.

II.

„Vom Vater hab ich die Statur
Des Lebens ernstes Führen,
Vom Mütterchen die Frohnatur,
Die Lust zum fabulieren.“

Di Scurtu ne dă un tablou al tinerimii văzută printr'un «chiob sufietesc», cât se poate de superficial, fără să intre în vre-o analiză psihologică. Densul constată într'adevăr multe rele, fără să ne vorbească de originea lor, cu toate-că într'un loc e atât de adânc, de vorbește chiar de «causa cauzelor». Dacă vrei să faci analiză morală, fizică și intelectuală a tinerimii, apoi trebuie să pui cestiunea dela început pe alt punct de vedere. Scimpușul de unde trebuie firele legate, e în casa părintească de căutat.

Noi nu suntem atât de fericțiți ca poetul care a scris strofa pusă ca moto în fruntea articolului, de-a eredita și dela tata și dela mama calități atât de armonice. Viața noastră e o viață contradicțioară. Dela tata, care trebuie să se lupte atât amar de vreme până își asigură un post de traiu, moștenim un sânge obosit, indoiala vieții, energii reduse, dela mama, care stă naivă la treapta lumii, moștenim un optimism ușurel, o voință arzătoare după viață, dorul de fericire. Așa ne naștem noi ca copiii dualistici unor legături de viață abnorme, copiii cari au o voință mare cătră tot ce privește viața, dar' voința aceasta e atacată de scepticism și lipsită de energie.

Pe lângă asta moștenim încă de regulă dela părinții nostri sărăcia, acea apariție tristă care ne înmoaie de vreme și ne face obosiți. Mă mir mult că nu a răsărit o tinerime mai prăpădită și mai urită din căsătoriile noastre burghize și țărănești, unde e atât de puțină iubire mândră și patimă nobilă, unde e traiul atât de trudit și de monotone.

La noi nu s'au realizat vorbele francezului «că fata unei mame sărace devine cocotă, ear' fiul unui tată slab, un sinucigaș».

În sângele acela obosit, care-l moștenim dela tatăl nostru, zace încă și un rest de iobăgie. Dela anul revoluției încoace sunt însă pe-alocurea la Români semnele unui mers înainte de remarcă. Toată națiunea noastră începe tot mai mult să se tămăduiască, de primele sforțări a avântului nostru național și cultural. Când va fi acest proces pe sfârșite va sta și tinerimea mai frumoasă înaintea noastră, ca o holdă tină și verde, plină de puteri, unde viața crește și sue tot mai mult în spice făloase...

Borsec, August 1901. U. T. Mihatu.

(Va urma.)

Căsătoria preoților de mir.

Replică la răspunsul publicat în „Telegraful Român“ Nr. 90 din anul curent.

De Manasie Iar, preot.

Am cetit cu convenita luare aminte răspunsul pe care «Un preot veduv» îl dă la tratatul meu intitulat: «Căsătoria preoților de mir», publicat în nr.ii 31, 32 și 33 ai foii «Activitatea».

Sincer mărturisesc, că partea principială a răspunsului m'a îmbucurat foarte, ear partea personală m'a mahnit până în adâncul inimii.

Reflexiunile mele la acel răspuns cu 2 fețe sunt următoarele:

Nu am zis că toți preoții veduvi au găzdoi de «talia» găzdoaii mele, după-cum autorul răspunsului afirmă că eu ași fi zis, ci am zis și zic totdeauna, că preotul veduv căutând găzdoie de regulă dă de femei cu năravuri urite, cu trecut și cu present foarte rușinător și compromițător.

Nu am invinuit cu purtare imorală și cu fapte scandaloase pe toți preoții cari sunt avizați la găzdoi dintre femeile cele mai de jos, precum autorul afirmă în pasagiul al treilea al răspunsului seu că eu ași fi zis, ci am

zis și zic totdeauna, că preotul veduv, neavând încotro, e silit a face tîrg cu o femeie care are trecut și prezent foarte compromițitor și rușinător.

Scriind că preotul, respective preoții veduvi pășesc cu găzdoile așa precum eu în nrul 31 al «Activității» am descris și ceea-ce așa putea dovedi în modul cel mai eclatant, nu am înțeles fără excepțiune pe toți preoții veduvi, ci am înțeles numai pe preoții cari au nenorocirea de a fi siliți a face tîrg cu femeile de cele mai de jos. Gîndesc că mă crede fiecare onorabil cetitor cînd zic că sunt și de acei nenorociți preoți veduvi.

Ca dovadă în privința aceasta, cu adîncă mîhnire mă aduc pe mine însumi, care am avut mari și multe necazuri cu găzdoile, ceea-ce se poate deduce cu siguranță din împrejurarea, că în decurs de o jumătate de an dela moartea fie iertatei mele preotese am avut, afară de care o am acuma, nu mai puțin decît 6 găzdoi sau econoame, care de care mai rea și mai netrebnică.

Se poate ca autorul răspunsului să scrie așa precum scrie, fiindcă înțelege greșit unele expresiuni ale mele.

Dacă dumnealui sub expresiunile mele: ființe cu trecut și cu prezent foarte compromițitor și rușinător înțelege numai pe ființele moralicește depravate, atunci înțelege greșit, deoarece:

Ființe cu trecut și cu prezent foarte compromițitor și rușinător nu sunt numai femeile cele moralicește depravate, ci sunt și femeile cari, d. e., neputînd trăi cu bărbajii lor, se divorțează și apoi în loc de a-și cerca norocul măritîndu-se eară, preferă a fi găzdoi. Cu trecut și cu prezent foarte rușinător și compromițitor sunt și femeile, cari au vestea de femei leneșe, murdare, bețive și hoațe; fie asemenea femei altcum cât de morale, ele totuși sunt cu trecut și cu prezent foarte compromițitor și rușinător.

De aceste ființe am înțeles eu cînd am scris: ființe cu trecut și cu prezent foarte compromițitor și rușinător, și cu de aceste ființe am zis eu și zic totdeauna, că preotul veduv, nefindu-i iertat a se căsători, e silit a sta de vorbă, eventual a face tîrg cu ele, dar nu cu ființe de cele moralicește totalmente depravate, precum mi-se pare mie că tendințios înțelege autorul răspunsului.

Și eu îmi iubesc biserica, și eu țin la nimbul ei și fac tot ce-mi este cu putință spre ridicarea simțului de iubire și respect cu care datorăm superiorităților noastre bisericești. Nu admit, că în privința aceasta m'ar întrece autorul răspunsului. De aceea dar' și eu l-ași condamna pe preotul veduv, care și-ar face de lucru cu femei depravate, în-tocmai precum mă condamna pe mine autorul răspunsului; eu pe un asemenea preot l-ași condamna pe dreptul, nu însă pe nedreptul, precum mă condamna autorul răspunsului pe mine, care nici cînd nu am stat de vorbă și nu mi-am făcut de lucru cu femei depravate.

Ar fi fost lucru corect și cu dreptate, ca autorul răspunsului să se fi informat sau pe cale privată sau pe cale publică, că ce am înțeles eu cînd am zis că preotul veduv, neavînd încotro e silit a face tîrg cu femeie cu trecut și cu prezent foarte compromițitor și rușinător.

Dacă dumnealui făcea așa, și dacă dumnealui să informa dela oameni cari știu că găzdoia mea, care e o femeie de cele mai neescepționabilă în privința morală, cum zic, dacă autorul răspunsului făcea așa, atunci cred că nu ar fi răspuns la tractatul meu: „Căsătoria preoților de mir” așa precum a răspuns, țesînd adecă în modul cel mai rafinat partea principială cu partea atacătoare și provocătoare, ce se referă la persoana mea.

Autorul răspunsului dă învățături și îndrumări, în ceea-ce privește acuirarea de găzdoi.

Cred pe deplin, că învățăturile și îndrumările autorului răspunsului corespund întru toate prescrișelor canonice, tot deodată însă constat, că acele învățături numai în disparte casuri sunt realizabile, deoarece.

Cei mai mulți preoți veduvi, nu pot avea îngrijitoare de casă și de copii pe mamele, pe surorile sau pe mătușele lor, și deoarece femeile mai înaintate în vîrstă și totdeodată harnice de-a purta povigul casei și de omenie, nu se pot căpăta așa de ușor,

precum de ușor să sfaturi și învățături autorul răspunsului.

Dacă autorul răspunsului ca preot veduv n'a experiat că sunt femei bătrîne, cu față ca de sfînt, dar' pentru aceea totodată și bețive și hoațe, atunci cu drept cuvînt se poate număra între acei prea puțini, ba la număr aproape disparenți preoți veduvi, cari pot arăta că în privința găzdoiei își petrec vieța conform prescrișelor canonice.

(Va urma).

Zăpăceală electorală.

Arad, 21 August 1901.

După-cum vîd, D-Voastre Ardelenilor, nu vise dau prilejuri așa de dese și triste de a vedea masele alegătorilor români imbulzindu-se de pe acum la întrunirile electorale și de candidare. Prin părțile ungurene și bănățene însă, fie că roada anului acesta a fost slabă, fie că poporul se bucură în mai mare măsură de dreptul de alegător, fie că în urma frământărilor din sinul diferitelor partide politice e reclamat din partea multora, dar fapt este, că din punct de vedere românesc, dacă nu în fiecare zi, atunci în fiecare sîrbătoare poporul nostru se adună ori e astrîns, ca să nesocotească interesele noastre naționale și să se înjuge la carul politic al străinilor.

În cercurile electorale din cottul Aradului s'au ținut întruniri, la care au luat parte nu numai țeranii, dar și preoți și învățatori români. În cercul IOSĂȘELUI pentru-ca zăpăceala să fie și mai mare, și-a pus candidatura și avocatul român din Pesta Dr. Sombat; de origine din Arad. Nu cred să fi rămas casă de preot unde să nu fi cerut sprigînu pentru a-l trînti pe actualul deputat Dr. Tágányi, care adevărat că numai prin hăbăucia alegătorilor români a ajuns la distincția nemeritată de a fi membru în colegiul legislativ al țerii.

În Arad tocmai acum se organizează și kossuthiștii, conduși de șvabul maghiarizat Dr. Müller Károly. O seamă din aderenții lui Mangra s'au grupat pe lângă Müller, care s'a îngrijit să le dea tot telul de tistii. Un membru în direcțiunea «Asociațiunii naționale din Arad» a fost ales chiar și în comitetul central al kossuthiștilor, fără ca Mangra și Ciorogariu să-l provoace să iese din direcția societății naționale. Din învecinatul Nădlac o deputație kossuthistă a umblat zilele trecute prin Arad imbiînd mandatul lui Dr. Müller, care nu a reflectat la el. Astfel nici frunța noastră comună Nădlac nu se subtrage dela acțiunea de zăpăcere a șirurilor alegătorilor români.

La Radna, pe lângă candidații Boku Szever și Vaszalian s'a ivit încă unu: fiscul consistorial din Arad, Petru Truța. O foaie maghiară din Arad știe să spună, că o deputație de Români din cercul Radnei va veni la Arad pentru a-l imbia pe dl Truța să primească candidatura și astfel, dacă o va primi, să tragă cu burețele peste tot trecutul său și să se amestece și d-sa printre vînătorii de căte un os de ros.

Zăpăceala însă și-a ajuns culmea în Becicherecul mic, ai cărui Români au fost trimis în parlament pe cunoscutul humorist Besenyey, ca să distragă deputații în multele ospețe. Besenyey a renunțat la mandat, care în urma alegerii suplimentare de Luni a ajuns în mîinile lui Steiner din Timișoara, guvernamental și aparținător aderenților lui Apponyi. Contracandidatul său adv. Szuló Ernő, tot din Timișoara, a căzut, deși se folosea de toate armele vechei garde a partidului liberal, care azi s'a încuscrit cu Jidani de diferite nuanțe politice.

În 11 l. c. Szuló a fost în comunele Utvin și Sîn-Mihailul român unde a fost salutat de preotul rom. Victor Rusu și de inv. P. Puta și Cornel Popoviciu. În 12 l. c. a fost în Bucoveș. A fost binevenat de inv. român Surdu. În Moșnița l-au salutat inv. G. Caba și Surdu, în Medveș preotul Lazar Pascu, vice-president al clubului part. liberal precum și inv. Drăgan. În toate satele s'a astrîns poporul la «comedgie», ba pe alocuri i-au ridicat și arcuiri de triumf. Cu toate astea a invins Steiner și tot cu voturile Românilor, pe care e superfluu să mai spun că i-au săturat de beutură, ba unora mai isteți li-se vor fi căpșușit și buzunarele cu niscaiva note nemusculare.

Alegerea dela Becicherecul mic e un trist preludiv pentru cele-ce se vor întempla la toamnă. Poporul nostru va fi mai hățit de partidele străine de cum se hățeste un cal dela tramvai. Cei-ce ar avea datorința să-l lumineze și să nu-l lasă să se facă marfă de vîndut, li oteră ei celor ce dă mai mult în promisiuni goale sticle pline și note sunătoare.

Stetnicii poporului? Unii dintre ei și mai ales cei de prin părțile acestea se sue pe stresina cășii și strigă: să respectăm pasivitatea, ear cînd se scoboară de pe stresină se amestecă și ei printre tîrgoveții politici și

«Dle candidat! Contracandidatul mi-a promis atîta dacă voui lucra pentru el, dacă d-ta dai cu 500 mai mult, haida de, voui lucra pentru d-ta și vei reuși la sigur».

Așa se răstălmăcește concludul partidului nostru național privitor la pasivitate și așa se lucră în era noului sistem politic al lui Mangra și ortacii.

Delamurș.

Pentru meseriașii nostri.

Inspectorul învățămîntului industrial la ministerul instrucțiunii publice și cultelor din România, dl G. Hazu, ne pune în vedere, că cu începere din 1 Sept. a. c. se vor înființa prin dl ministru al cultelor vre-o 40 școale de meseriași, așezate în diferite localități din România și cu deosebire în comunele frunțașe, rămînînd ca în anii viitori să se înființeze treptat, atît în orașe, cît și la sate și alte școale.

În acest scop ministrul are trebuință de meseriași destoinici și experimentați în diferite ramuri de meserii, cari avînd calificațiunea de măestri, să poată conduce învățămîntul meseriilor în atelierile acestor școale. Dela măestri se cere să cunoască și desemnul aplicat la meserie și pe cît se poate să fi absolut școala industrială.

Meseriile, în vederea cărora ministrul instrucțiunii publice are trebuință de măestri-instructori, sunt următoarele:

Impletitori de răchită, papură, paie, treștie și panglică de lemn. Frînghierii (funari). Lemnari, rotari. Fierari (fauri) cunoscînd și potcovăria. Butnari (dogari). Tinichigii (pleuari). Olari-ceramîști. Pălărierii. Ciojocari. Curelari și perieri.

Măestrii se vor angaja cu contract pe termen de 5 ani, contract ce va putea fi reînnoit, însă cu dreptul pentru minister în cazul, cînd nu ar fi mulțumit de capacitatea, destoinicia, hărnicia și purtarea măestrului de a desfînța (strica) contractul în cei dintîi 2 ani. Măestrii angajați vor primi peste tot un salariu (plată) lunar de 100 lei; la unele dintre școale însă salariul va putea fi sporit la 150 lei lunar.

Afară de salariul de 100 lei, în cele mai multe casuri măestrul va avea dreptul și la o parte din cîștigul făcut din vînzarea obiectelor lucrate în atelier și încît împrejurările vor permite (ingădui) măestrii vor căpăta și locuință.

Aducînd acestea și pe această cale la cunoștința măestrilor nostri, îi rog pe toți aceia, cari doresc a fi angajați de măestri-instructori la amintitele școale de meseriași să binevoască a se presenta la subscrișul cu scop de a compune o coală de subscriere (buletin de înscriere), ce se va trimite dlui inspector industrial cel mult pînă la 14 Septembrie n. a. c.

De încheiere mai adaug, că încît nu s'ar afla măestri români pentru unele din meseriile amintite la posturile de măestri-instructori, pot fi primiți și măestri sași, dela cari însă se cere să cunoască bine limba română.

Sibiu, 27 August 1901.

Victor Tordășianu,
preș. «Reuniunii școlilor
români din Sibiu».

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Ardeleana» din Orăștie sunt invitați prin aceasta la

adunarea gen. extraordinară

care se va ținea Marți la 4/17 Septembrie a. c. la orele 9 a. m. în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Aprobarea contractului încheiat cu nou alesul director și juriconsult al institutului.

2. Alegerea unui membru în direcțiune în locul devenit vacant la adunarea generală din urmă.

3. Eventuala întregire a comitetului de supraveghiere.

4. Exmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

Doritorii de a participa în persoană sau prin plenipotențiații lor, sunt rugați a depune acțiunile și plenipotențele la cassa institutului cel mult pînă la 16 Septembrie n. a. c. la 12 ore a. m.

Din ședința direcțiunii ținută la 15 August n. 1901.

Directiunea.

NOUTĂȚI

— **Peregrinajul la mănăstirea Hodoș-Bodrog** de lângă Arad din an în an ia proporții tot mai mari, ceea-ce e foarte îmbucurător. La Schimbarea la față au peregrinat la mănăstirea numită vre-o 3000, ear în ziua de Sf. Marie și în ajun au fost vre-o 12 mii, deși mai ales în ajun a plouat, așa că deabia s'au putut afla adăposturi prin satele învecinate, precum și la mănăstirea situată în mijlocul unei lunci întinse. Din Șiria preotul Măerșan a sosit cu vre-o trei sute, din Micălaca au sosit tot pe jos vre-o sută și 50, ear din Jabar de lângă Lugoj harnicul preot Nicorescu a bătut drumul cel lung cu peste 100 peregrini. Dintre ei s'au spovedit și cuminecat la vre-o mie de inși. Atît în ajun, cît și în ziua de Sf. Marie s'a celebrat slujba d-zeească cu multă pompă, ear starițul mănăstirii I. P. C. Sa archimandritul Augustin Hamsea a ținut predicii foarte instructive și edificătoare pentru miile de poporeni ortodocși sosiți din cele mai mari depărtări. După-cum ne comunică un peregrin, Românii din părțile acestea încep a părăsi peregrinajele la mănăstirea rom. cat. dela Maria-Radna, unde mulțimea de crășme și de ovrei au făcut și fac totul pentru a nimici efectul bun al peregrinajelor. Preoții nostri din satele apropiate de mănăstirea unică românească n'ar face lucru mai cuminte, decît să aranjeze peregrinaje, care au efecte foarte mari asupra poporului. În special preoții din satele inficinate de secta nazarineană ar face bine să se folosească de acest mijloc de a întări credința în parochieni și de a-i ținea astfel strînși legați de biserica străbună.

— **Samsarii jidovi înșeală pe agricultori.** Cetim în „Apărarea Națională”: „Din cauza splendei recolte a porumbului din acest an, o mulțime de samsari ovrei cutreeră satele pentru a cumpăra pe prețuri derisorii produsele țeranilor și ale micilor agricultori.

Ni-se spune că samsarii ovrei au cumpărat deja o mare cantitate de porumb înainte chiar de-a se strînge pe niște prețuri foarte mici.

Ei spun cultivatorilor naivi că producțiunea prea abundantă din anul acesta, va micșora în mod extraordinar prețul porumbului.

Credem că autoritățile ar face bine dacă ar atrage atenția agricultorilor asupra acestei manopere.

Un mijloc de a feri pe agricultori de manoperile speculatorilor ar fi ca în fiecare zi să se telagrafizeze sau telefonizeze la reședințele județelor prețurile cerealelor după bursa oficială, ear' reședințele de județe să le comunice primăriilor.

Cu mijlocul acesta, cultivatorii și țeranii, cunoscînd prețurile vor scăpa de înfamele mijloace întrebuințate de acești samsari cari caută să-și apropie munca cinstită a țeranilor într'un mod așa de condamabil.”

Dacă și la noi s'ar dispune astfel de remedii ar rămînea mulți scutiți de înșelătorii! Guvernul nostru însă nu este aplicat a lua așa măsuri.

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebru: Hortensia Roșian, n. Laslo, Dr. Valer Laslo, vîd. Silvia Tempea n. Laslo, Marcel, Laurian Laslo, ca fi și fice; Ștefan Roșian, ca ginere, Frieda Konradt m. Dr. Laslo, ca noră; Valer Tempea și Gabriela Roșian, ca nepot și nepoată, în numele lor și al tuturor consăngenilor și al afînilor în nemărginita lor durere anunță încetarea din viață a iubitului și neuitatului tată, socru și moș *Ioan Laslo*, paroch al Clujului, protopop gr.-cat. al districtului Clujului, membru ordinar al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român și-a mai multor instituțiuni culturale, care, născut în 26 Sept. 1841, în urma unui morb îndelungat, suportat cu resignațiune de adevărat creștin, implinindu-și misiunea pămîntească după cea mai bună conștiință, împărțit cu Sf. Sacramente ale muribunzilor și-a dat nobilul și generosul său suflet în mîinile Creatorului său în 29 August la orele 12 și 1/2 din noapte, în al 35-lea an al preoției și al 4-lea an al vîduviei sale. Rămășițele pămîntești ale scumpului decedat se vor așeza spre vecinic răpaus în 31 August a. c. la orele 2 p. m. în cimiterul comun al Clujului. Răposatul și-a făcut studiile gimnasiale în Blaș, teologia în Blaș și Viena. A fost patru ani profesor în Blaș, la 1866 a fost chirotonit de preot, la 1869 numit paroch în Zlatna, la 1880 admin. protopopesc al tractului Roșia, la 1881 de viceprotopop pînă la 1890, cînd a fost numit protopop al tractului Cluș. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Cluj, la 29 August 1901.

Primească întristata familie și din partea noastră condolențele cele mai sincere.

— **Cu balonul peste Marea-Mediterană.** Contele Vaux de mult se ocupa cu ideea, ca să treacă Marea-Mediterană cu balonul. Ideea aceasta acum ajunge să fie împlinită. La începutul lunii Septemvrie va pleca contele Vaux cu balonul său spre Africa. Ministrul francez de comerț a și avisat toate porturile și a dat îndrumări referitoare la expediția contelui Vaux. Balonul își va face calea la o înălțime de numai 15 metri și va fi urmărit mereu de un în-crușișător.

— **Iași, 30 August.** S'a făcut mare șgomot despre concentrările de trupe rusești în Basarabia. Trupe au fost în adevăr concentrate pentru manevre. Aceasta s'a întâmplat și în alți ani. Cuartierul general al armatei concentrate, care a fost la Cherson, se zice că s'a strămutat la Bălți, mai aproape de Prut. O știre privată spune, că între ofițerii ruși ar domni părerea, că războiul în Balcani ar fi în ajun.

Convocare.

Membrii despărțământului VIII., Deva, al «Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român», precum și toți aceia cari doresc a deveni membrii Asociațiunii, prin aceasta se invită la adunarea generală a despărțământului, ce se va ține în comuna Hondol Duminecă la 8 Septemvrie n. a. c., înainte de amiază la 10 ore, în bis. gr-or.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea ședinței prin vicepreședinte.
2. Raportul notarului despre activitatea comitetului cercual dela ultima adunare generală.
3. Raportul cassarului despre starea cassei.
4. Alegerea unei comisiuni pentru conscrierea membrilor noi și încasarea taxelor restante.
5. Alegerea unei comisiuni pentru controlarea rapoartelor prezentate de notar și a soțiilor dăruite cassar.
6. Citirea disertațiilor insinuate cu 24 ore mai înainte la vicepreședintele despărțământului.
7. Desbateri asupra propunerilor insinuate conform regulamentului.
8. Raportul comisiunilor exmise.
9. Alegerea comitetului cercual pe durata de 3 ani.
10. Statuirea locului pentru ținerea adunării generale pe anul viitor.
11. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.

Deva, la 29 August 1901.

Pentru comitetul cercual:

George Romanul,   Dionisiu Ardelean,
vice-preș.   notar.

1062—1901. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1901. évi V. 473 számú következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt szálláspataki Ball József javára zs. m. parosenyi Szabó György ellen 234 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 31-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, juhók és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1901-ik évi V. 473/2 számú

végzése folytán 234 kor. tőkekövetelés ennek 1901. évi január hó 7. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 90 kor. 4 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zs. M. Parosenyben alperes lakásán leendő eszközlésére 1901. évi szeptember hó 16. napjának délutáni 2. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1901. évi augusztus hó 22. napján.

Rácz József,

kir. bir. végrehajtó.

Ce corespunde mai bine vredniciei ocupațiunii?

Tipărituri alese; deoare-ce ele sunt cel mai elocuent reprezentant al firmei însăși. * * * Unde se află spiritul indeletnicirii moderne — acolo și tipărituri elegante. * * * *

Pentru efectuiri de tot soiul de tipărituri estetice și moderne îngrijește:

„Minerva” institut tipografic, societate pe acții în Orăștie (Szászváros)

1188—1901. végrh. szám

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1901. évi V. 622 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt nuksorai Cserna Evuczsa javára nuksorai Cserna Dezsik és társai ellen 136 kor. 93 fill. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 5-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és juhók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1901-ik évi V. 622/2 számú

végzése folytán 136 kor. 93 fill. tőkekövetelés és eddig összesen 33 kor. 35 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Nuksorán alperesek lakásán leendő eszközlésére 1901. évi szeptember hó 10. napjának délutáni 3. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1901. évi aug. hó 21. napján.

Rácz József,
kir. bir. végrh.

Pictor și vopsitor român în Orăștie.

Aduc la cunoștința on. public din loc și giur, că primesc ori-ce lucru de pictorit case, vopsitorie de fațade, uși, ferestri și tot ce se atinge de această branșă, precum și biserici și icoane.

Asigur pe deplin pe onorații mei clienți că-i voi servi cu lucru bun și trainic și rog să fiu onorat cu comande numeroase.

Cu distinsă stimă

3—5 **Nicolau Chiș,**
Orăștie (Str. Căstăului).

Din cauza sistării cafezei sunt de vândut:

40 hect. vin vechiu
din anul 1890

4—6

à 64 cor. hect., ear' pentru cantitatea întreagă cu preț mai moderat.....
Risling în butelii à 7 dcl. și Șampanie de diferite soiuri.

Afară de acestea mai sunt de vânzare mai multe recuisite aparținătoare de cafeze în stare bună.

Toate cu prețuri foarte moderate.

A se adresa la

Vasile N. Bidu, comerciant
in Orăștie.

Lemne de zidiri și scânduri.

Subsemnatul aduc la cunoștința on. public, că am un bogat deposit de lemne de zidiri și scânduri, precum sunt: grinzi, vanturi, căpriori, etc.

Depositul meu se află în Orăștie (Strada Pricazului, casele Dlui V. N. Bidu) și o filială la Geoagiu.

Material bun și prețuri moderate!

Cu toată stima

Frații Ferencz.

2—4